
ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

ОКТОМВРИ 2013

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването	Алфа Рисърч ООД
Период на провеждане	26-31 Октомври 2013г.
Представителност	За пълнолетното население на страната
Обем на извадката	1030 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката	Стратифицирана извадка по тип населено място с квота въз основа на признаците възраст, пол, образование
Метод на набиране на информацията	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

Българското общество тръгва по спиралата на институционален и политически срив – това е основният извод от анализа на обществените нагласи през месец октомври, направен въз основа на регулярното национално представително проучване на Социологическа агенция Алфа Рисърч. Четири тревожни тенденции откроява изследването:

- ✓ **Доверието към правителството пада под критичните 20 на сто, а ножицата между позитивните и негативните и оценки за развитието на страната се разтваря до три към едно (16%:48%).**
- ✓ **Рейтингът на фигури, които доскоро се ползваха със сравнително висока обществена подкрепа - президент, главен прокурор, национален омбудсман - тръгва надолу. Всички те, в една или друга степен, губят обществено доверие, повлечени от кризата в изпълнителната и законодателната власт. Конституционният съд, чийто рейтинг измерваме за първи път, стартира с критичната и вероятно без аналог за подобна основополагаща институция подкрепа от 12%.**

-
-
- ✓ **Връщането в парламента на Д.Пеевски и писмото, в което описва своя успех в живота, взривяват общественото мнение за втори път след избора му за шеф на ДАНС. 1.7 на сто – процент по-малък от санитарния минимум за социологически проучвания – смятат, че моделът за успех на младите хора в България трябва да бъде описаният от Д.Пеевски кариерен път.** Тази де факто „присъда“ за механизмите на политическо израстване и влияние у нас затвърждава моралната легитимност на студентските протести, обяснява високото им равнища на обществена подкрепа (60%), и въвлича управляващите в нов негативен цикъл с непредвидими последици.
 - ✓ **Катастрофиралото обществено доверие води до срив в подкрепата за всички основни политически сили.** БСП и ГЕРБ застават на практически равни позиции в пътя си надолу – съответно 16.9% и 16.5%. Реформаторският блок също отстъпва от равнището, от които стартира и стига до 6.4%, следван от по-ниския като потенциал, но по-мобилизиран вот за ДПС (6.1%). Единственият печеливш от сегашната ситуация на ескалираща криза е Атака, чийто рейтинг, макар и бавно, започва да пълзи нагоре. Нараства убедеността на мнозинството от анкетиранияте, че най-добрият изход в настоящата ситуация са предсрочните избори (78%).

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВОТО И ОЦЕНКА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИТУАЦИЯ В СТРАНАТА

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВОТО И ОЦЕНКА ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА СИТУАЦИЯ В СТРАНАТА

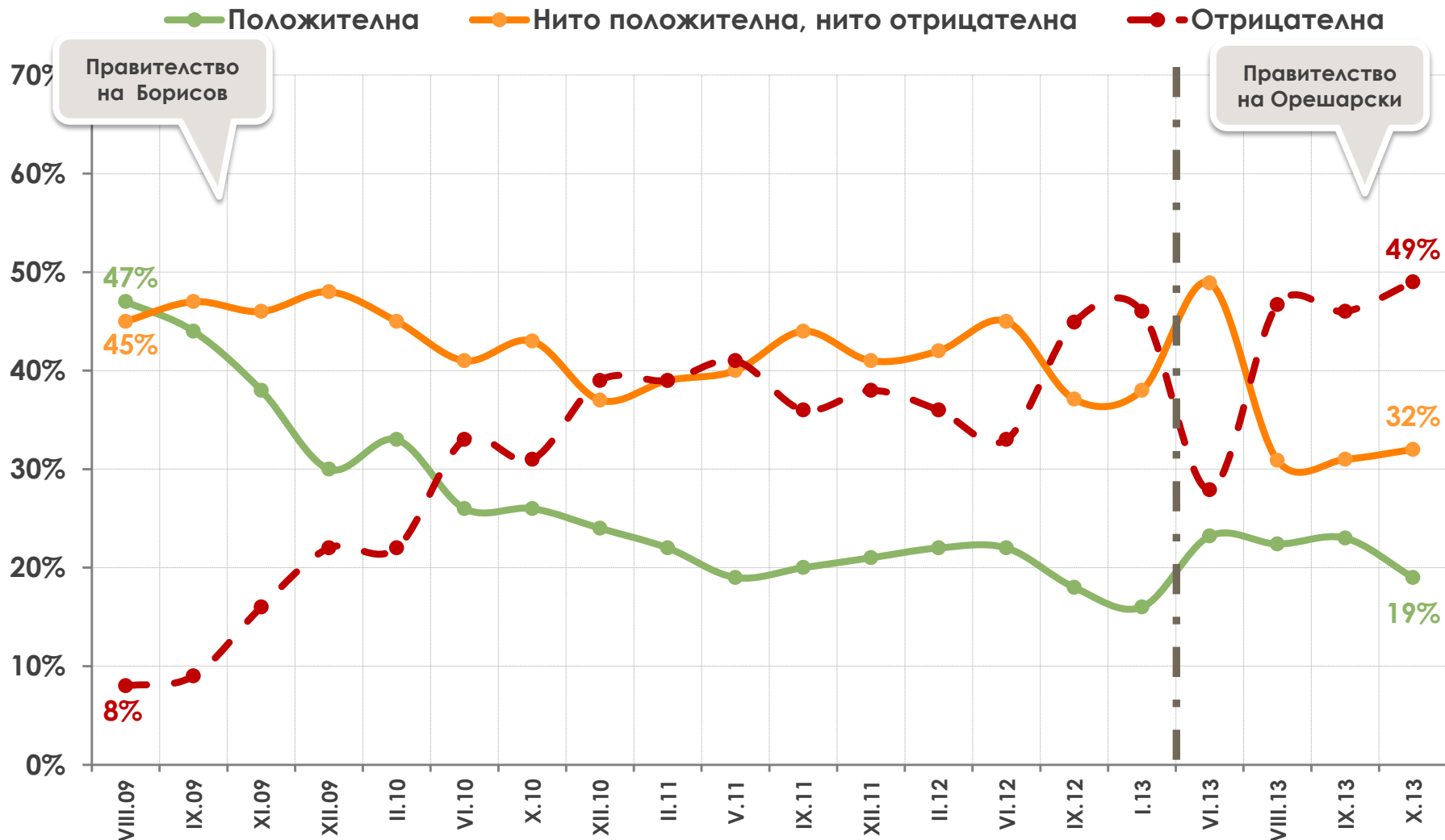
За четвърти пореден месец доверието към правителството пълзи надолу, като вече достига 19%. Така, то слиза под психологическата бариера от 20 на сто и под електоралния потенциал на поддържащите го политически сили БСП и ДПС. Отрицателните оценки нарастват до 49%. В тях се отразява недоволството на различни социални групи, в които кабинетът, макар и по различни причини, губи одобрение.

След тримесечен период на стабилизиране на личния рейтинг на министър-председателя Пламен Орешарски на около 30 на сто, през септември той бележи рязък спад надолу. В момента, с 24% положителни и 48% отрицателни оценки, действащият премиер има по-ниска популярност от своя предшественик Б.Борисов в края на неговия мандат.

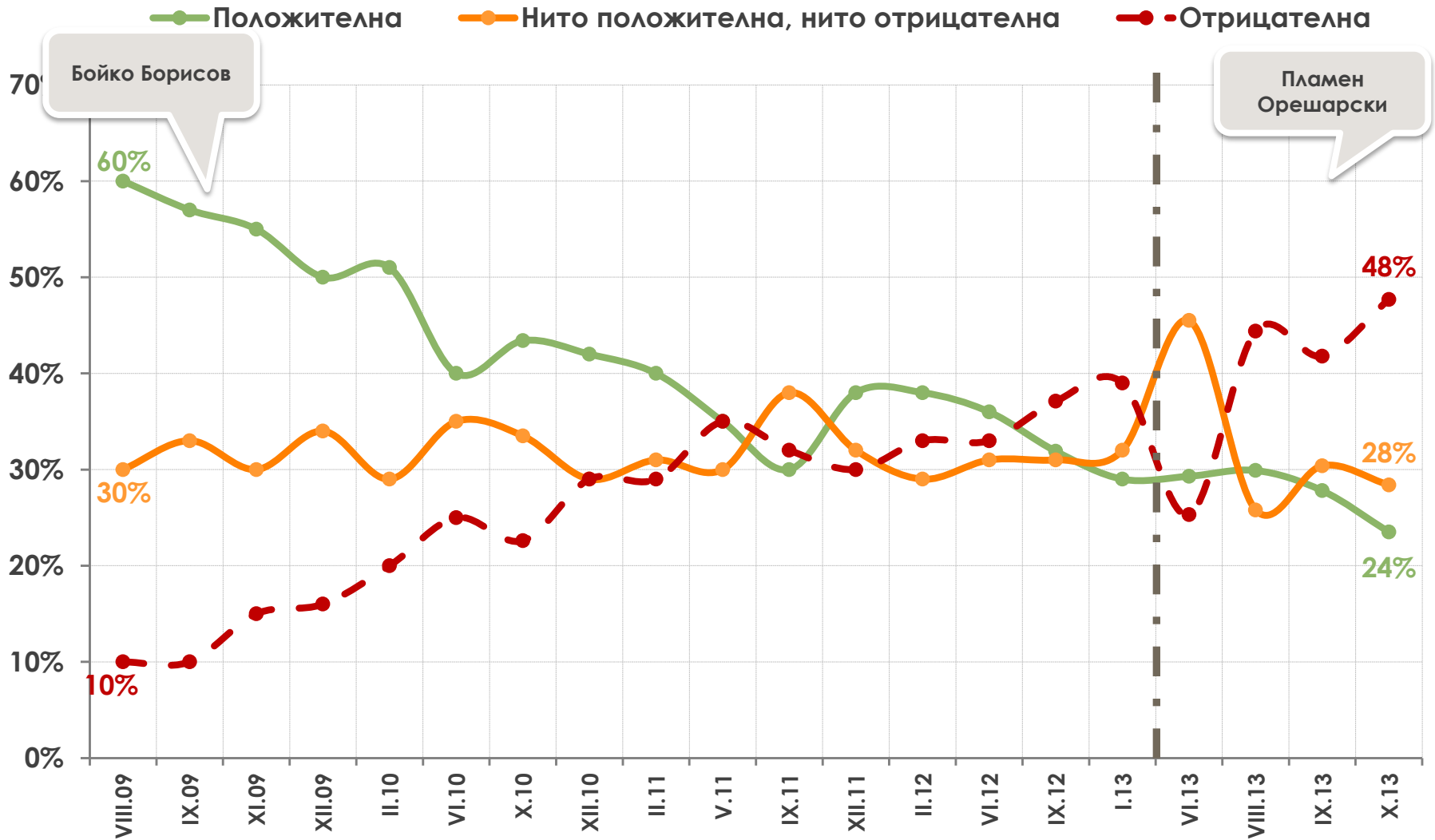
Извън протестите, другият фактор, който влияе най-силно върху спада на доверието за правителството, е оценката за икономическото състояние на страната. Едва 16% го определят като положително, 48% - като отрицателно.

Като признак за слабост на правителството се оценява и бламирането му по въпроса за удължаването мораториума за продажба на земя на граждани на ЕС. 30% от българите виждат в този вот принципна позиция, защитаваща интересите на българските граждани. 62% са на мнение, че позицията е безпринципна, водена от чисто партийни интереси.

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ БОЙКО БОРИСОВ/ ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ

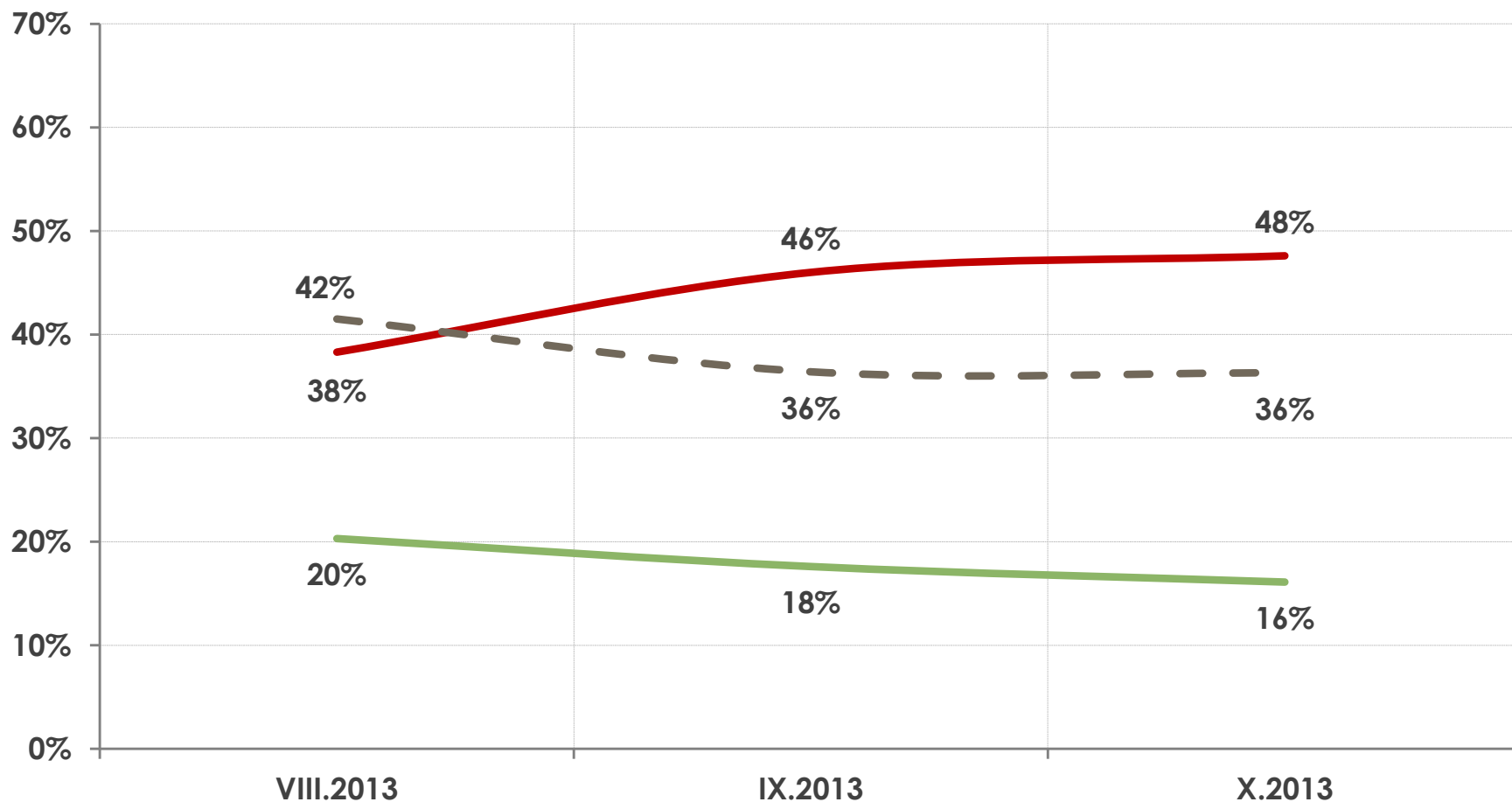
ИНДЕКС ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТРИТЕ*

ИНДЕКС	IX.2013	X.2013	■ Неуспешни	■ Успешни
АНГЕЛ НАЙДЕНОВ	4,4	2,6	5,6%	8,2%
ЦВЕТЛИН ЙОВЧЕВ	6,6	2	10,4%	12,4%
ПЕТЪР СТОЯНОВИЧ	1,6	1,1	4,0%	5,1%
МАРИАНА ГЕОРГИЕВА	-3	0,8	4,3%	5,1%
ДАНАИЛ ПАПАЗОВ	0,5	0,2	4,7%	4,9%
ХАСАН АДЕМОВ	-1,4	0,1	13,1%	13,2%
ДАНИЕЛА БОБЕВА	1,4	-0,5	4,9%	4,4%
ДИМИТЪР ГРЕКОВ	-0,1	-1,3	7,7%	6,4%
КРИСТИАН ВИГЕНИН	2,2	-1,3	8,9%	7,6%
ИСКРА МИХАЙЛОВА	-1,4	-1,4	6,1%	4,7%
ДРАГОМИР СТОЙНЕВ	-0,5	-2,4	7,6%	5,2%
ДЕСИСЛАВА ТЕРЗИЕВА	-2,8	-3,6	7,5%	3,9%
ИВАН ДАНОВ	-3,9	-4,1	6,8%	2,7%
ПЕТЪР ЧОБАНОВ	-4,4	-6,6	11,7%	5,1%
АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА	-3,5	-7,1	10,8%	3,7%
ТАНЯ АНДРЕЕВА	-7,2	-9,8	15,4%	5,6%
ЗИНАИДА ЗЛАТАНОВА	-3,9	-11,5	15,5%	4,0%

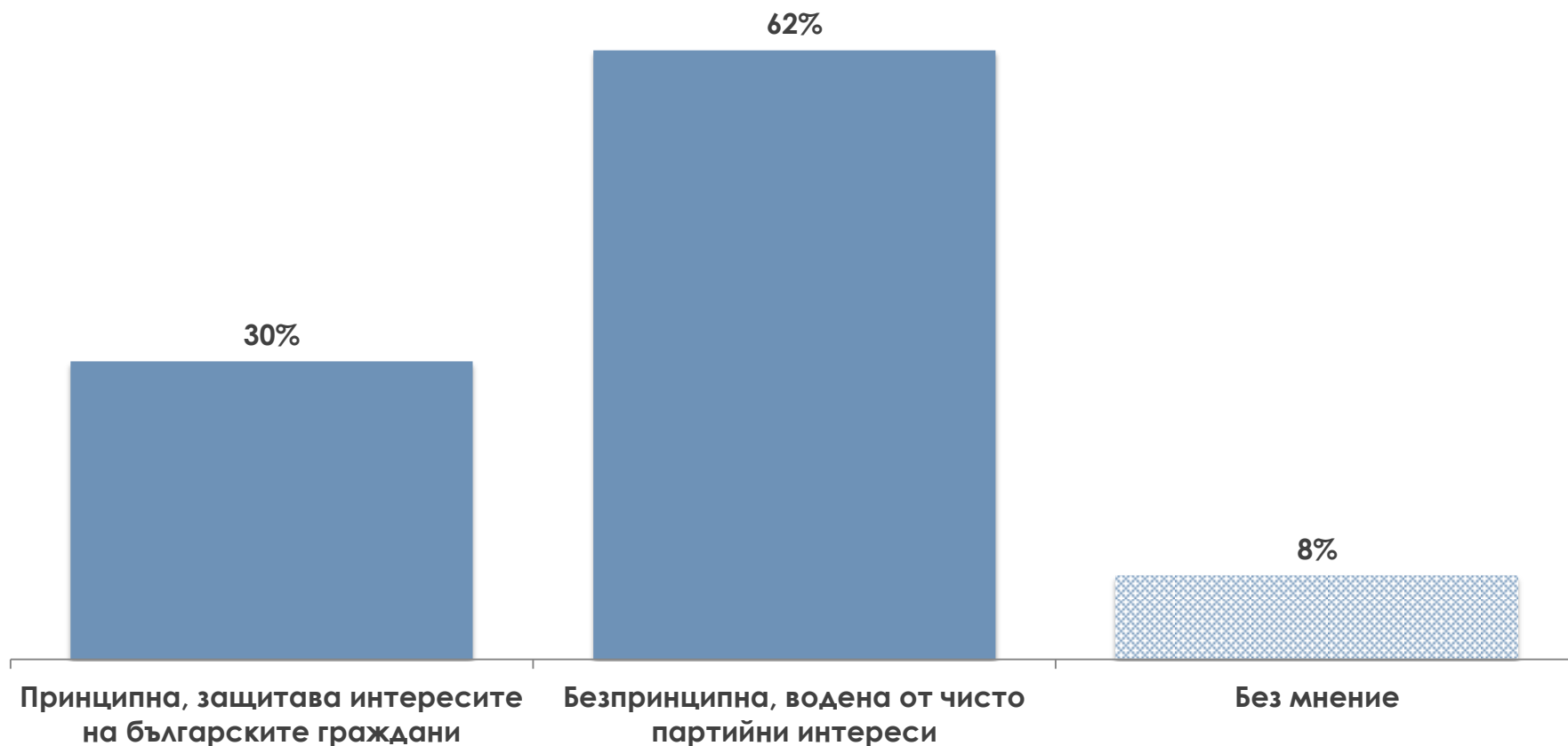
*Индексът за дейността на министрите се получава като разлика между дела на хората, които са ги определили като успешни и неуспешни.

КАК ОЦЕНЯВАТЕ РАЗВИТИЕТО НА БЪЛГАРИЯ СЛЕД ИЗБОРИТЕ ПРЕЗ МАЙ?

— Като цяло положително — Като цяло отрицателно - Няма ясна посока, не мога да преценя

КАК ОЦЕНЯВАТЕ ТАЗИ ПОЗИЦИЯ?

ДОВЕРИЕ В ИНСТИТУЦИИ

Проблемите във функционирането на изпълнителната и законодателната власт и невъзможността им да обединяват усилията на отделните институции в решаването на ежедневни проблеми повлича надолу дори и фигури, които доскоро се ползваха с високо доверие и авторитет.

Президентът Росен Плевнелиев губи шест процента от личния си рейтинг и в момента позитивните оценки за дейността му се изравняват с отрицателните (29% : 29%). Най-негативно към него са настроени симпатизантите на БСП и Атака. Положително отношение към президента запазват привържениците на десните партии и ДПС.

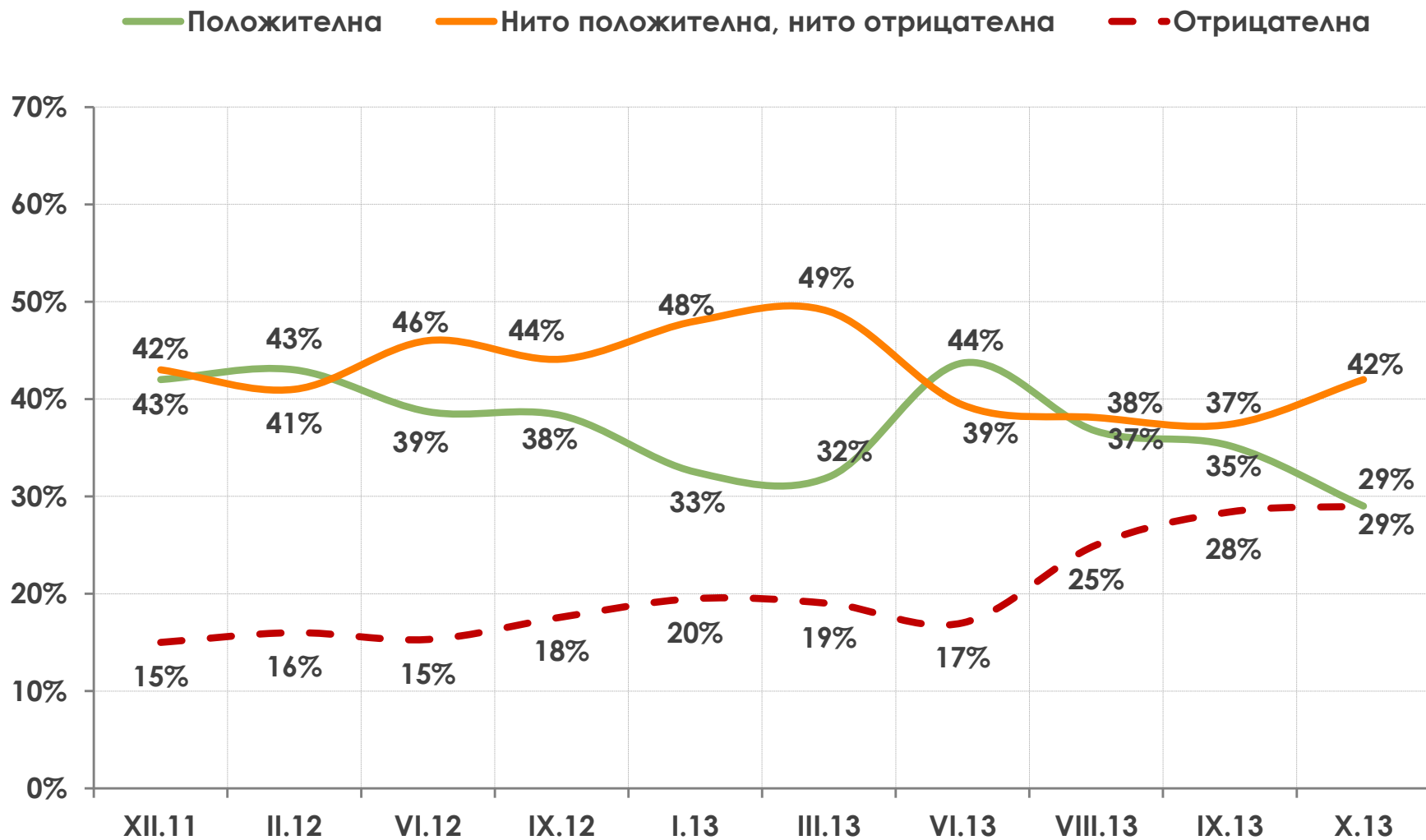
От август, когато измерихме сериозната за длъжността „главен прокурор“ подкрепа от 35%, до октомври, Сотир Цацаров губи почти 10% доверие. В резултат от този негативен тренд, и при него, както и при президента Р.Плевнелиев, положителните и отрицателните оценки за дейността му се изравняват (26%:26%).

Парламенът остава с критичните 11% доверие, но трупя нови, почти 10% недоверие.

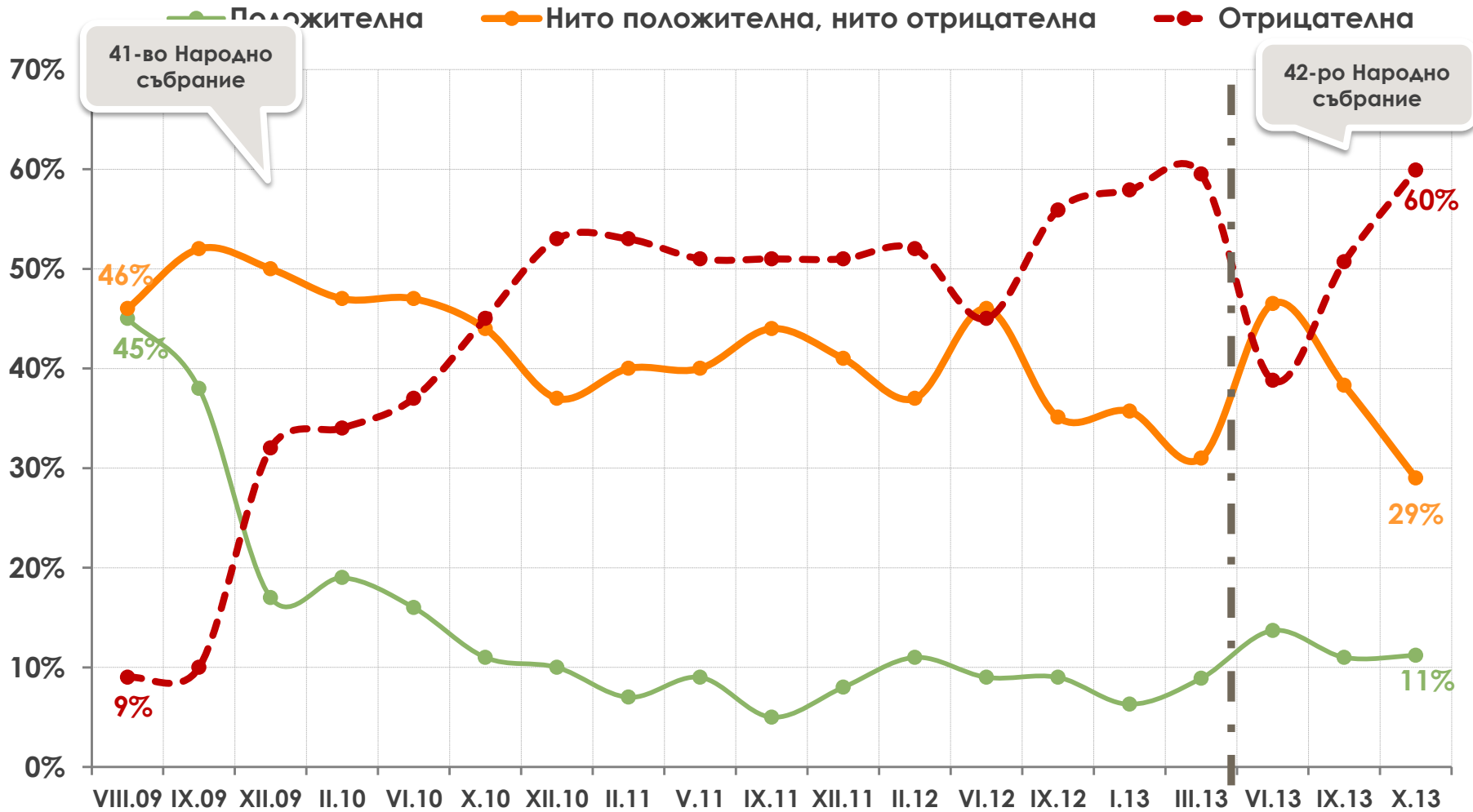
Относително най-слабо засегнати от ерозията на доверието са българският еврокомисар Кристилина Георгиева и националният омбудсман Констатнин Пенчев. И двамата запазват позитивен рейтинг, но и при тях е налице спад от около 5%. Кристилина Георгиева се ползва с 40% доверие и 21% недоверие, а К.Пенчев – с 32% доверие и 16% недоверие.

Изключително тревожен симптом е равнището на доверие към една от ключовите институции и символ на стабилността в държавата – Конституционния съд. Доверието в него, измерено след решението на съда по казуса „Пеевски“, е едва 12%. Този резултат, нетипичен и вероятно без аналог за институция с такъв статут, ще поставя на изпитание обществената легитимност на неговите решения във всеки по-значим социален казус.

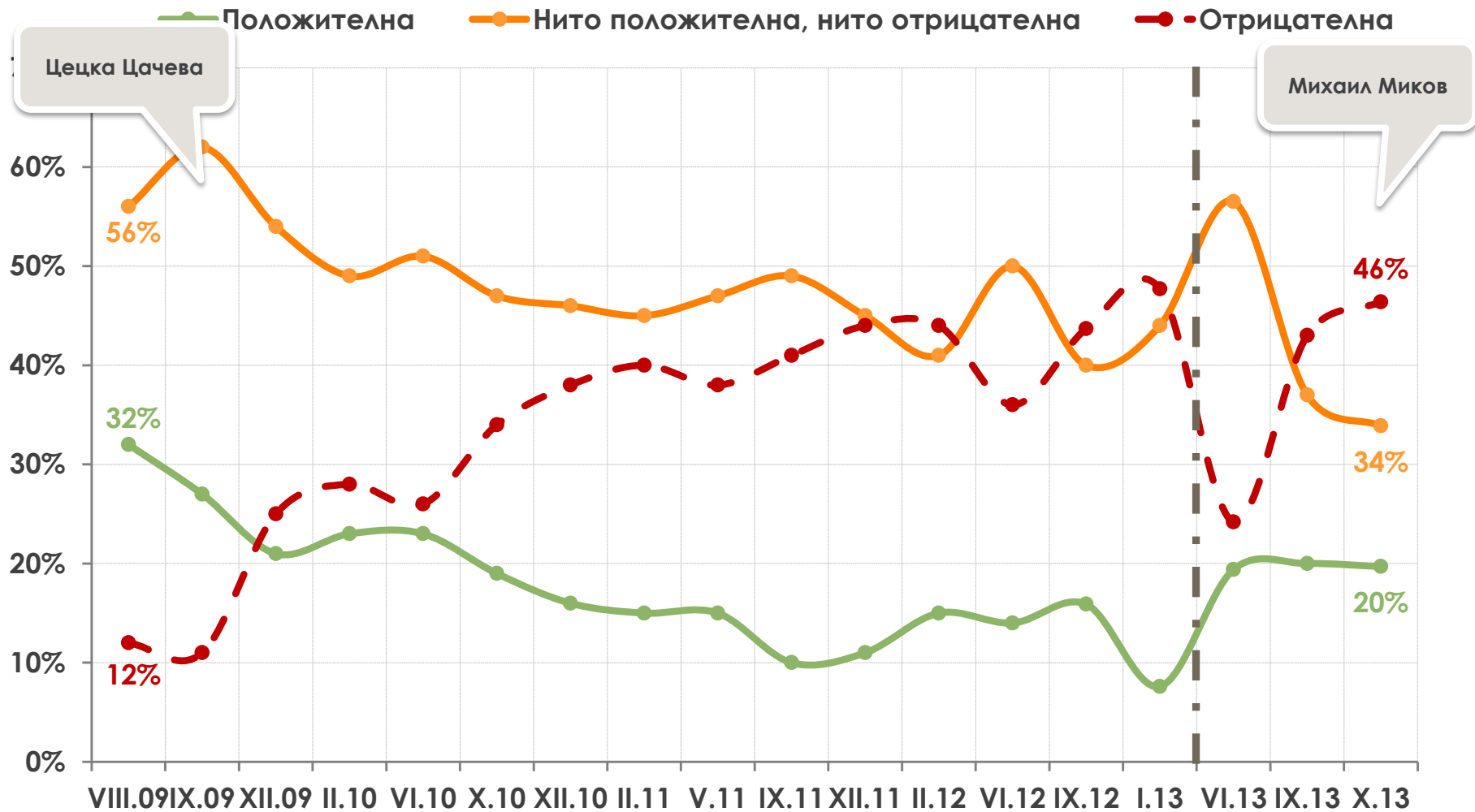
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТА НА ПРЕЗИДЕНТА РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

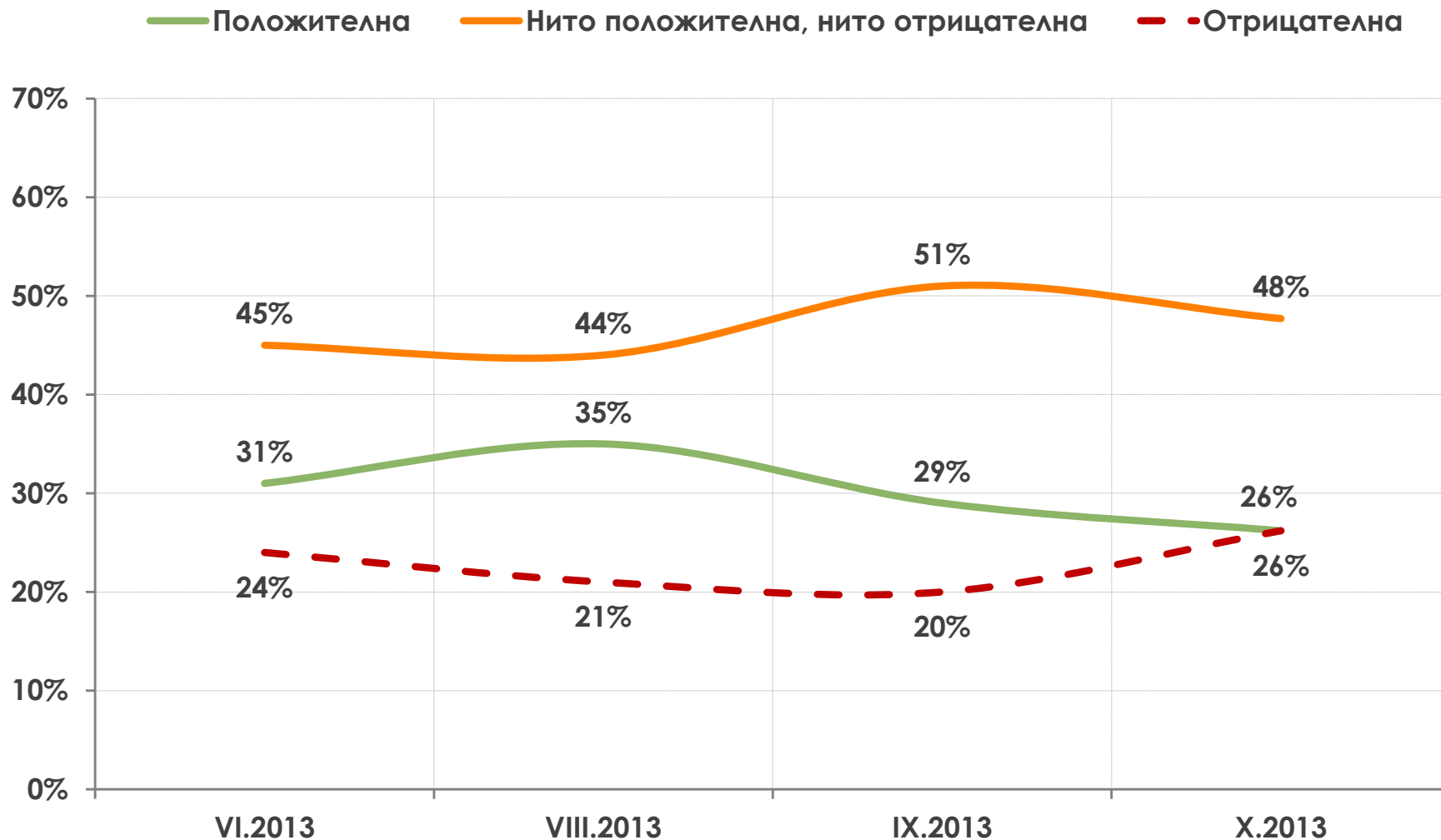
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПАРЛАМЕНТА

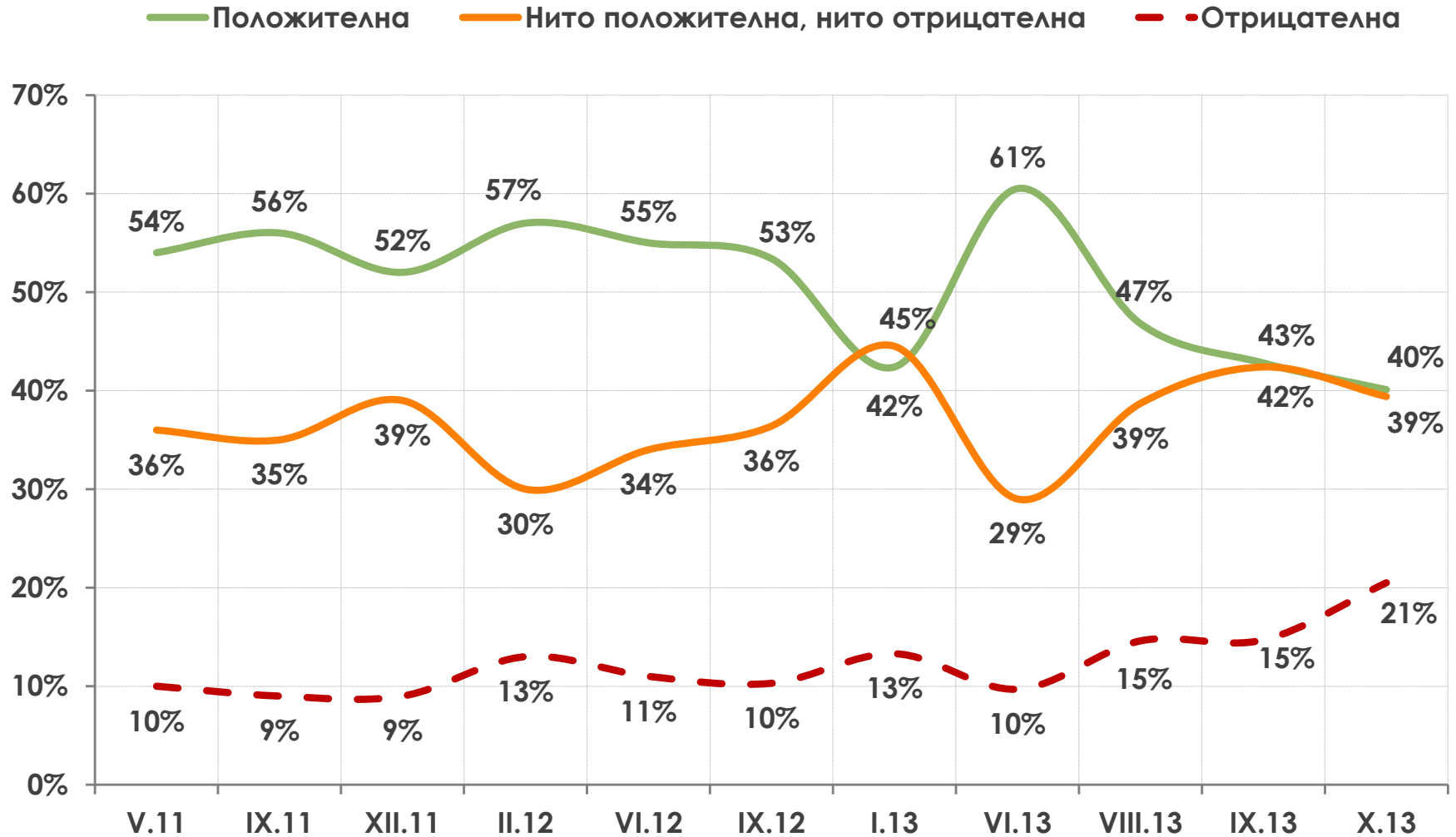
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПАРЛАМЕНТА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА/МИХАИЛ МИКОВ

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР СОТИР ЦАЦАРОВ

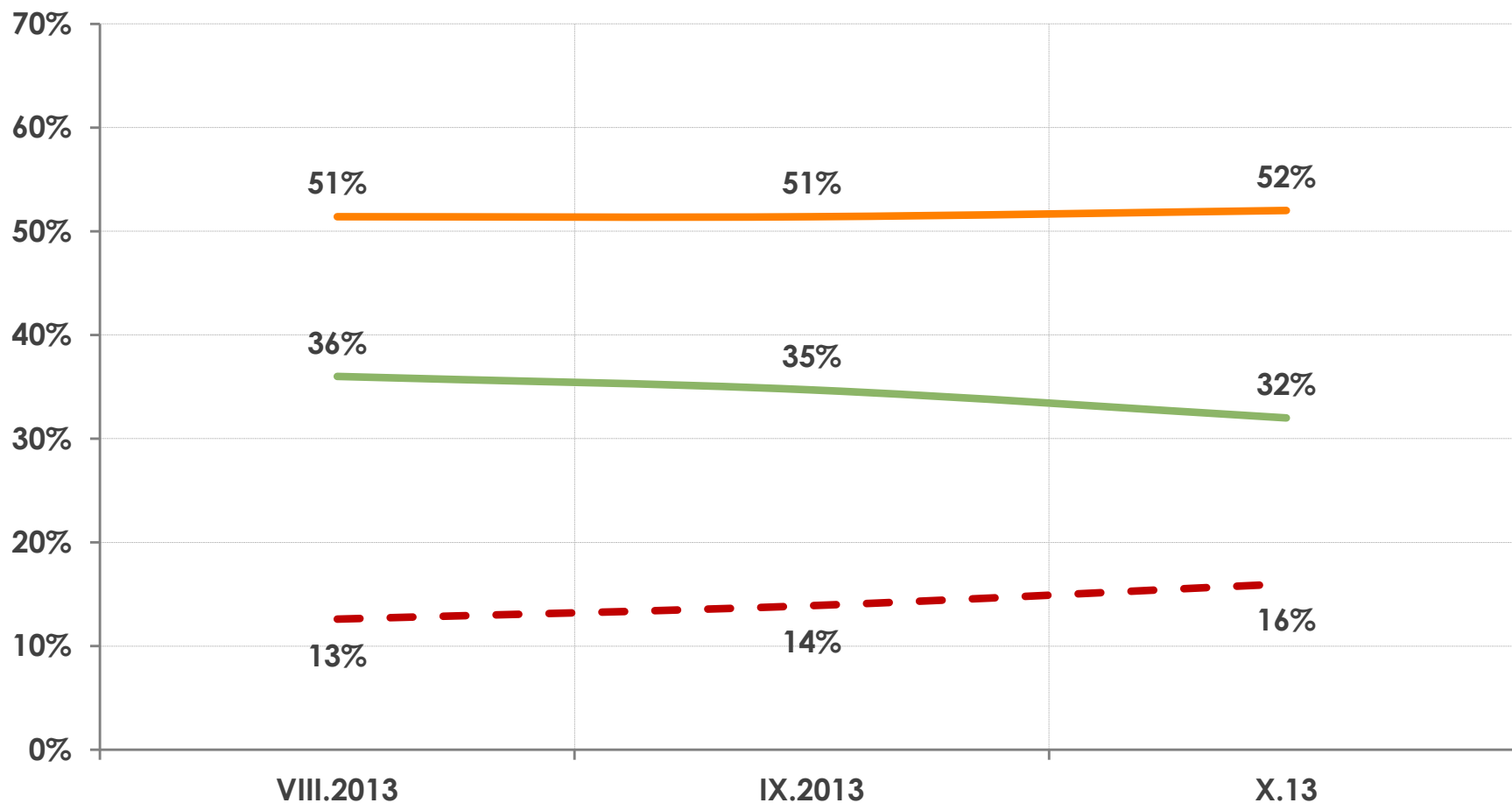

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕВРОКОМИСАР – КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОМБУДСМАНА КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ

— Положителна — Нито положителна, нито отрицателна - - - Отрицателна

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЦИ И ПУБЛИЧНИ ЛИЧНОСТИ

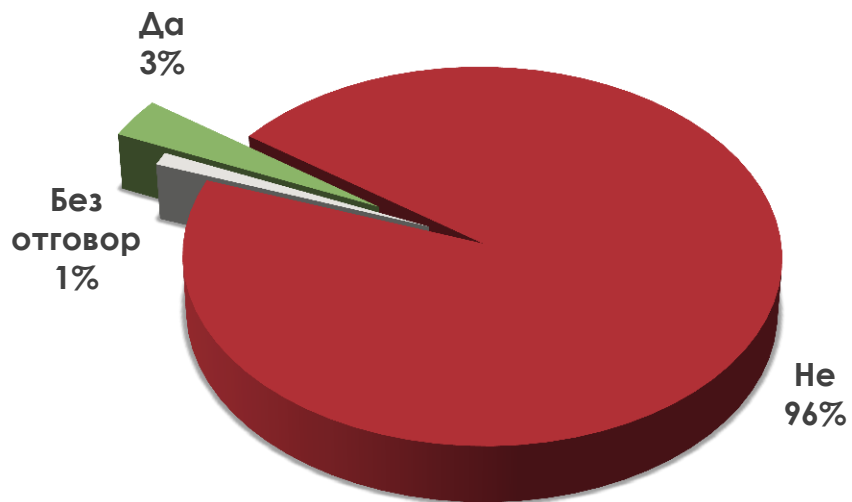
Рейтинг на доверие	X.2013
Кристалина Георгиева	40%
Йорданка Фандъкова	36%
Константин Пенчев	32%
Георги Първанов	30%
Росен Плевнелиев	29%
Сотир Цацаров	26%
Бойко Борисов	24%
Пламен Орешарски	24%
Сергей Станишев	23%
Михаил Миков	20%
Лютви Местан	12%
Волен Сидеров	7%

КАЗУСЪТ „ПЕЕВСКИ“

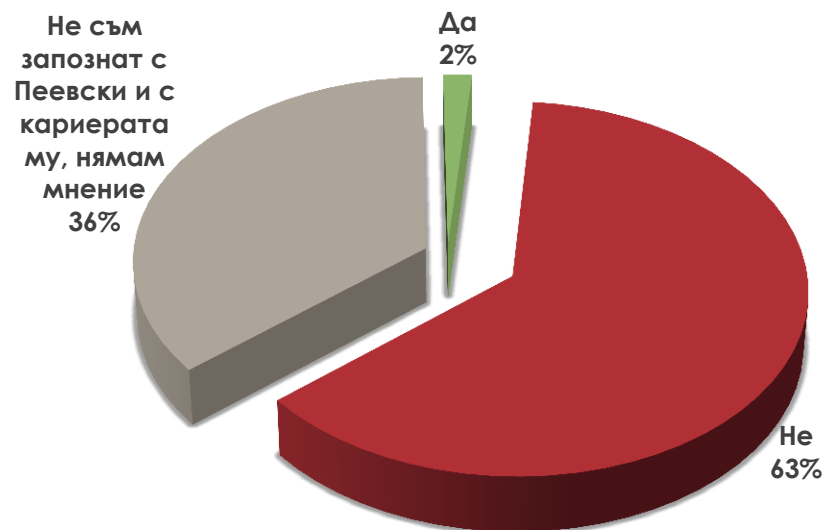
Ре-старът на казуса Пеевски от Конституционния съд с връщането на депутата от ДПС в Народното събрание, постави пред общественото мнение два важни въпроса – първо, с какъв кредит на доверие като народен избраник се ползва Делян Пеевски към днешна дата и второ, каква е моралната оценка на писмото, в което той описа себе си като „успял млад мъж на 33г.”

Ако в България имаше мажоритарна изборителна система и хората можеха да дават гласа си директно за определени личности, 3% от българските избиратели биха гласували за Д.Пеевски, 96% - против. Още по-нисък, 2%, е делът на хората, които смятат, че описаният от г-н Пеевски биографичен път трябва да е моделът за успех на младите хора в България. Резултатите от отговорите и на двата въпроса показват ясно защо казусът „Пеевски” продължава да бъде толкова силен обществен дразнител и защо студентските протести се ползват с толкова висока морална легитимност. Не на последно място, той показва защо случаят превръща управляващите в заложенници от развитието на този казус и, както показват данните за доверието към политическите сили и правителството, ги въвлича в нов цикъл на делегитимиране.

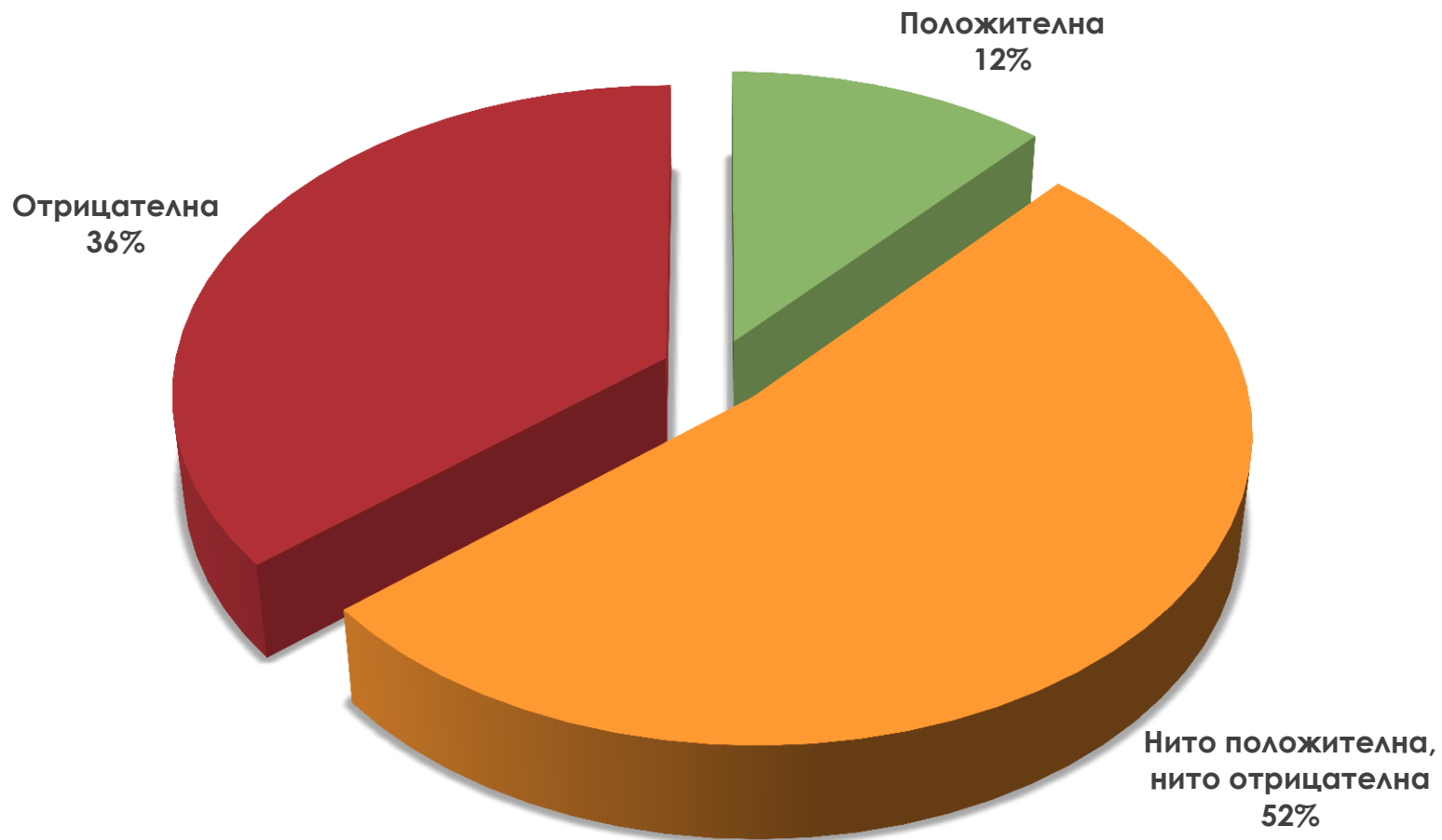
Ако имаше мажоритарни избори и Делян Пеевски беше депутат от вашия изборителен район, бихте ли гласували за него?

В свое писмо Делян Пеевски посочи, че е на 33 години и е един успял човек. Вие лично смятате ли, че това трябва да бъде моделът за успех в България?

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЧЕСКИТЕ ПАРТИИ

Поредица от неприемливи за обществото управленски и институционални решения не само активизираха гражданските протести през последния месец, но доведоха до съществен електорален спад на водещите политически партии. Губейки доверие, БСП и ГЕРБ слизат до практически едно и също равнище – по-малко от половин процент е разликата помежду им.

Подкрепата за БСП спада от 17.9% до 16.9%, а ерозията започва да засяга и социалните слоеве, които формират ядрото на нейните симпатизанти – жители на малките населени места и най-възрастните поколения. Негативна е тенденцията и в одобрението за лидера Сергей Станишев, което намалява от 25% на 23%.

Поведението на ГЕРБ през последния месец също води до загуба на привърженици – от 17.1% на 16.5%. Значим е отливът на подкрепа за парламентарната опозиция в столицата и особено – сред студентите. Доверието към Бойко Борисов също следва характерния за почти всички политически лидери тренд надолу - от 28% на 24%, и се доближава до това на прекия му опонент С.Станишев.

Негативната тенденция не оставя незасегнати и по-малките партии. Реформаторският блок запазва третата си позиция, но демобилизация се наблюдава и сред неговите симпатизанти. Електоралният потенциал на реформаторите намалява до 6.4%, като стабилните му позиции са най-вече в столицата.

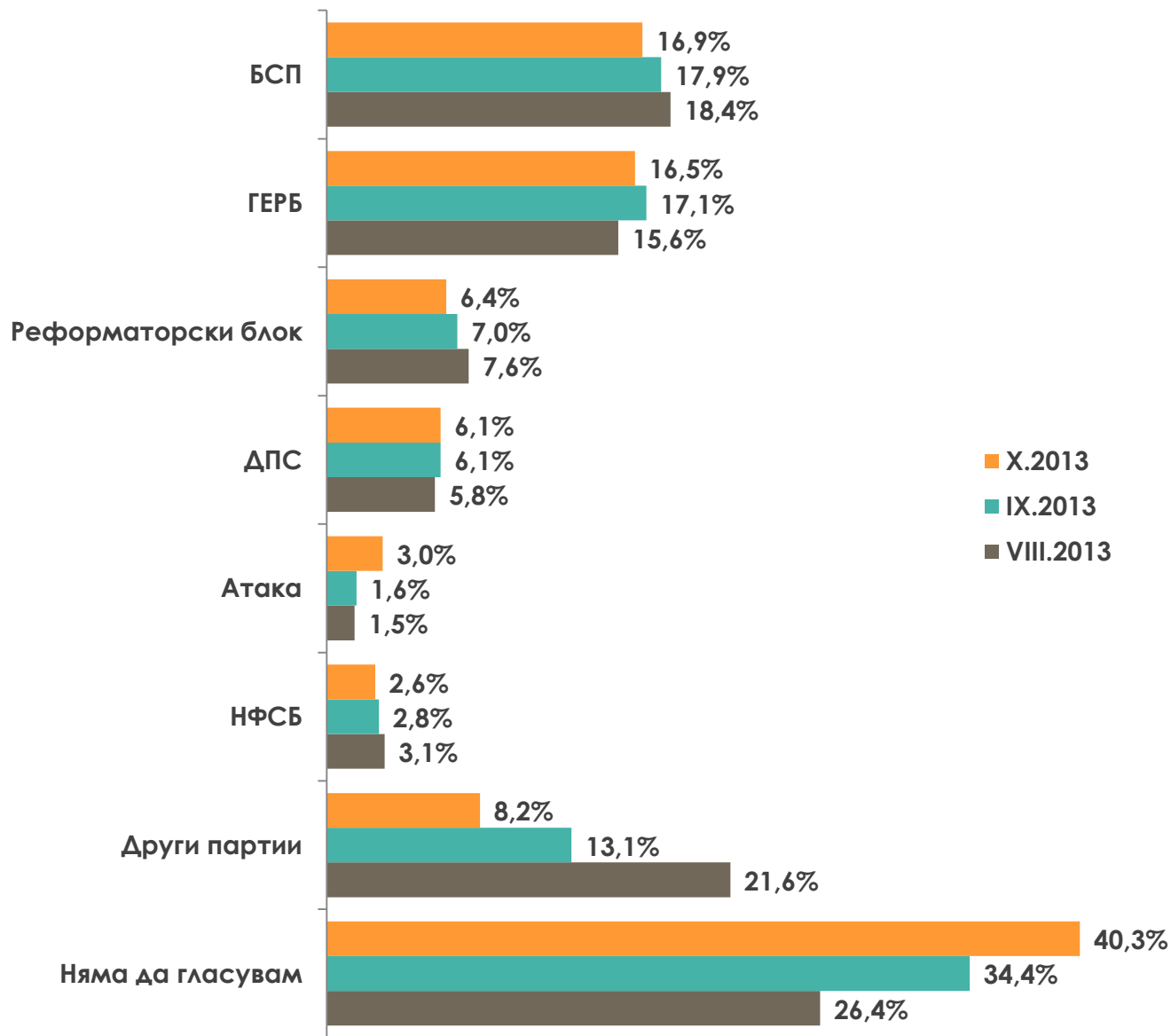
Подкрепата за ДПС се запазва устойчива – 6.1%, въпреки спадът в рейтинга на лидера му Лютви Местан (12%).

Единствено Атака избягва негативните тенденции от последния месец. И партията, и Волен Сидеров успяват да си върнат част от изгубеното през лятото доверие. Подкрепата за партията нараства от 1.6% до 3% от общия брой избиратели, а одобрението за лидера ѝ от 5% на 7%. Националистите извличат дивиденди не от парламентарното си поведение, което продължава да търпи все така остри критики, а от радикалните си позиции по чувствителния за обществото въпрос с бежанците.

Общият си потенциал от 2.6% запазва и другата националистическа формация НФСБ.

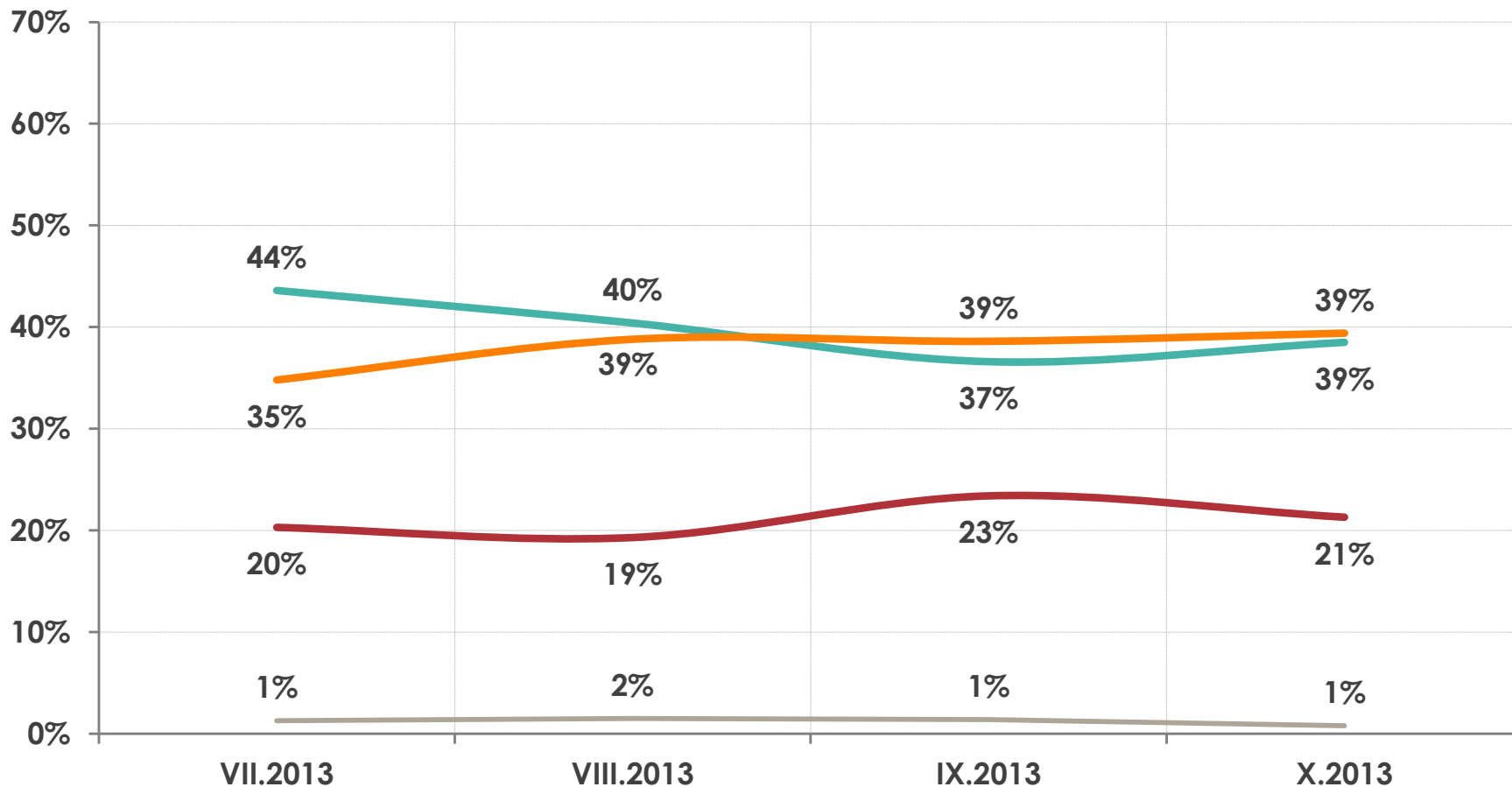
Най-значим ръст през октомври (от 34% до 40%) бележи отказът от участие в избори. Нежеланието за гласуване изразява не само ниското доверие към партиите, но и убеждението на хората, че крепейки сегашното управление, задълбочават политическата криза в страната.

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ ЗА ПАРЛАМЕНТАРЕН ВОТ

СПОРЕД ВАС КОЙ ОТ СЛЕДНИТЕ ВАРИАНТИ Е НАЙ-ДОБЪР ЗА СТРАНАТА?

- Бърза оставка на правителството и нови избори
- Работа на правителството до Европейските избори догодина и провеждане на избори "2 в 1"
- Пълен мандат на правителството
- Без отговор

НАГЛАСИ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДДАНИ КЪМ БЕЖАНЦИТЕ

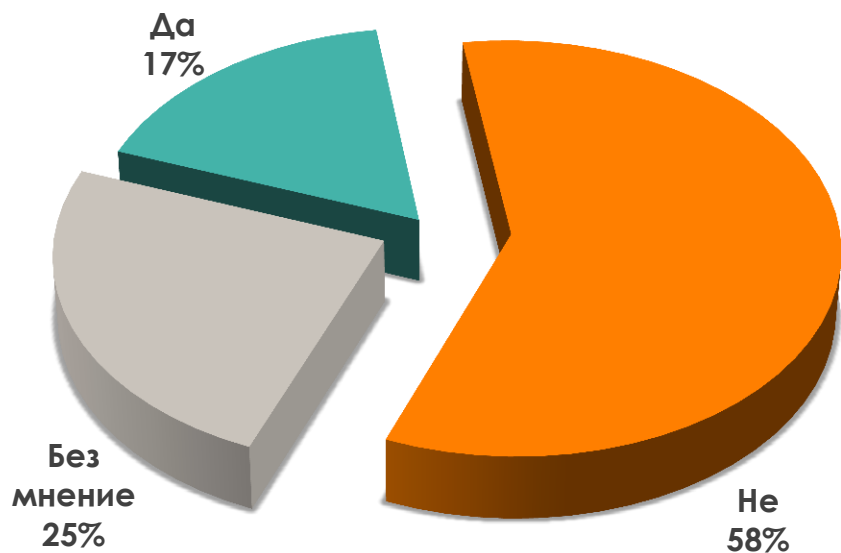
НАГЛАСИ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ КЪМ БЕЖАНЦИТЕ

Почти трети месец след началото на засиления приток на бежанци към България, държавната политика към тях остава бяло петно за общественото мнение, а на този фон социалните страхове безпрепятствено растат. 58% от анкетираните смятат, че обективна и конкретна информация по въпросите на бежанците липсва, срещу едва 17%, които се чувстват достатъчно информирани. Още по-висок дял – 62% са на мнение, че институциите са неподготвени за справяне с проблемите на бежанците. Само 8% оценяват положително капацитета на държавата.

Същевременно, най-сериозните притеснения на обществото от притока на бежанци са в направления, които са пряка отговорност на държавата: 78% се страхуват, че бежанците ще погълнат прекалено много финансови средства. Над 60 на сто се опасяват от рискове за здравето и увеличаване на престъпността в районите, където живеят бежанци. 59% виждат опасност за националната сигурност. На по-заден план за момента остават подхранваните от националистите тези за риск от тероризъм (48%) и заемане на работни места на пазара на труда (45%).

Липсата на ясна държавна политика и доминиращото в общественото пространство радикално говорене, вместо оповестяването на ясни институционални ангажименти, не помага на хората да преодолеят притестенията си от бежанците, а в редица случаи дори ги задълбочават. Независимо от тези страхове, съпричастността към човешките трагедии на бежанците, остава много висока. Готовност да дарят парични средства, храни или дрехи изразяват 60% от пълнолетните българи.

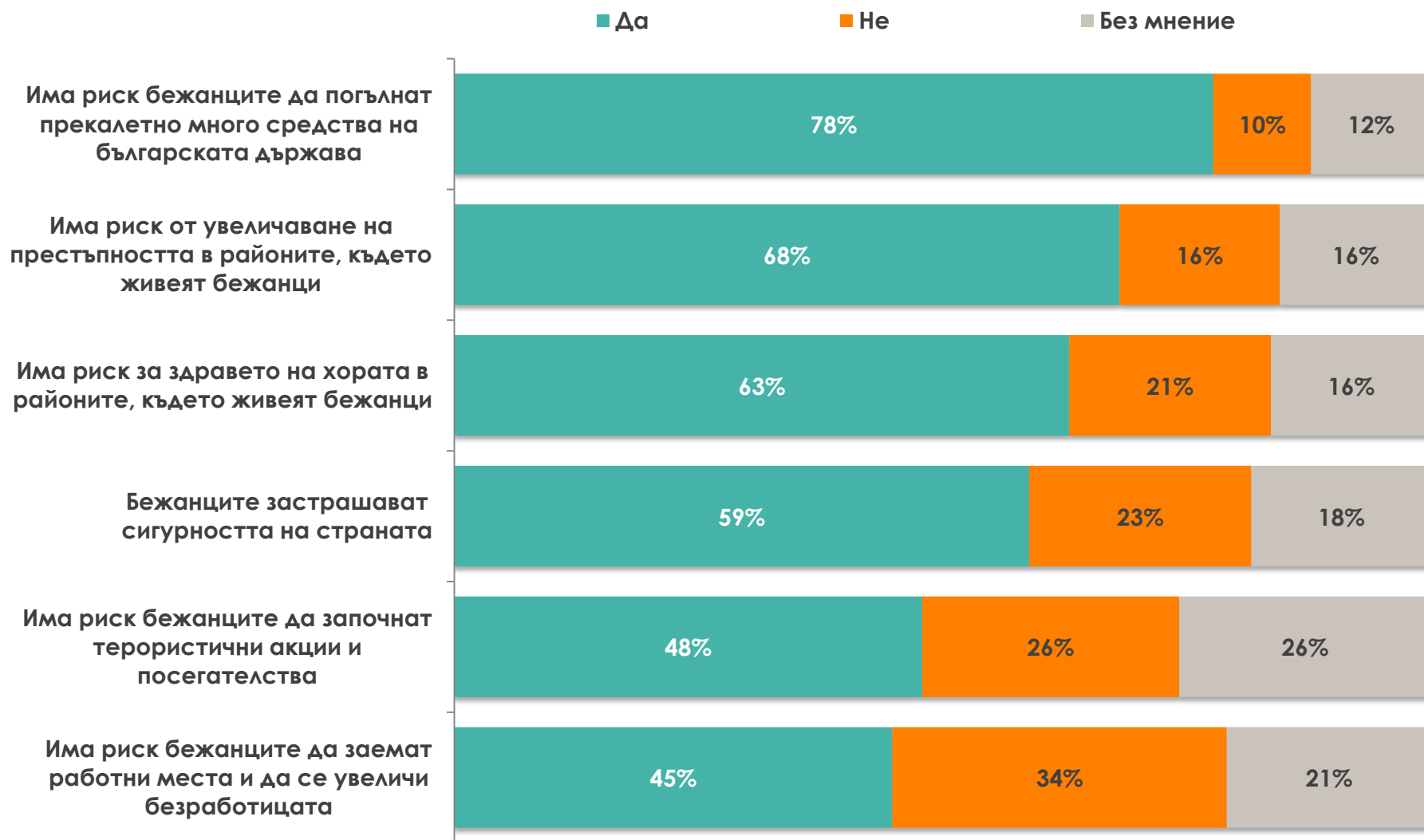
Според вас има ли достатъчно обективна и конкретна информация по въпросите на бежанците?

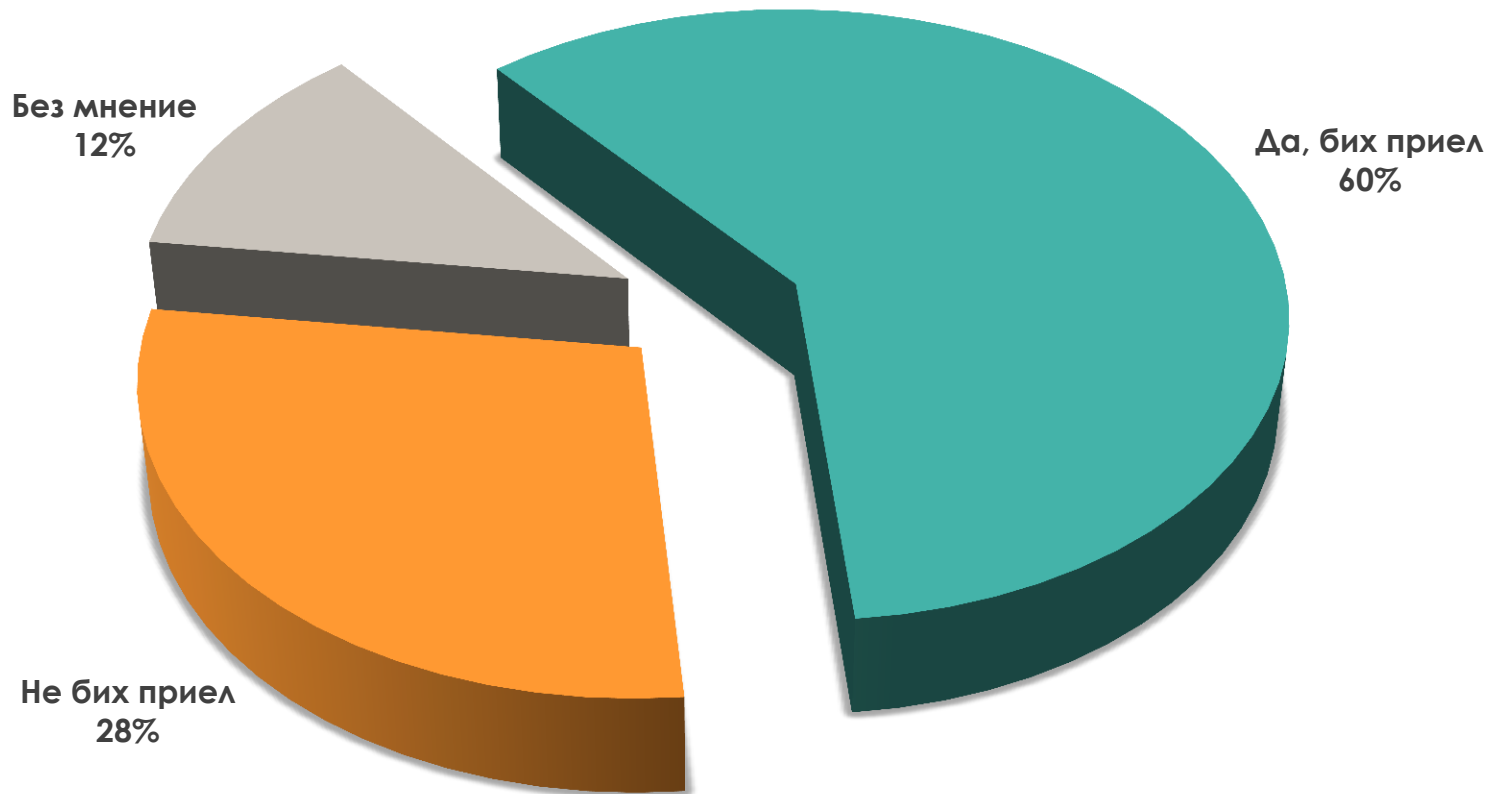
А как оценявате подготовеността на държавните институции за справяне с проблемите на бежанците?

ИЗРАЗЯВАТ СЕ РАЗЛИЧНИ ОПАСЕНИЯ ОТ УВЕЛИЧАВАЩИЯ СЕ БРОЙ БЕЖАНЦИ У НАС. КОИ ОТ СЛЕДНИТЕ СМЯТАТЕ ЗА ОСНОВАТЕЛНИ/ СПОДЕЛЯТЕ ГИ?

ВИЕ ЛИЧНО, БИХТЕ ЛИ ПРИЕЛИ ДА ДАРИТЕ ДРЕХИ, ХРАНИ, ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА В ПОЛЗА НА БЕЖАНЦИТЕ?

За контакти:
Алфа Рисърч
ул. Искър 54
София

Tel.: +359 2 9836056
Fax: +359 2 9836067

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg